

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра обліку та оподаткування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету
д.е.н., проф. А.Д. Діброва

Протокол № 9 від « 15 » червня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри обліку та оподаткування

Протокол № 13 від 24 травня 2021 р..

Завідувач кафедри

д.е.н., проф. Калюга Є.В.

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП _____
_____ Кузик Н.П.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»

спеціальність
спеціалізація
Факультет

071 Облік і оподаткування

Облік і аудит

економічний

Розробники

д.е.н., професор Гуцаленко Л.В.

к.е.н., доцент Мельянова Л.В.

к.е.н., доцент Колеснікова О.М.

1. 1.1. Опис навчальної дисципліни «Управлінський облік» (4 курс)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»	
Освітня програма	Облік і аудит	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1-й	1-й
Семестр	2-й	2-й
Лекційні заняття	15 год.	6
Практичні, семінарські заняття	30 год.	10
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	75 год.	104
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3	

1.2. Опис навчальної дисципліни «Управлінський облік» (2 ст)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»	
Освітня програма	Облік і аудит	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1-й	1-й
Семестр	2-й	2-й
Лекційні заняття	30 год.	6
Практичні, семінарські заняття	30 год.	10
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	60 год.	104
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування системи знань з організації та методики управлінського обліку, його вдосконалення з урахуванням передового зарубіжного досвіду

Завдання дисципліни: набуття вмінь застосовувати відповідні методи та прийоми в процесі обліку витрат і калькулювання з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

Результати навчання:

1) Знати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій;

2) Усвідомлювати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності;

3) Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту, та оподаткування господарської діяльності підприємств.

Після вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- - теоретико-методологічні основи управлінського обліку;
- склад витрат діяльності, підходи до класифікації витрат;
- сучасні системи обліку витрат і калькулювання та напрями удосконалення.

уміти:

- класифікувати витрати за різними ознаками і використовувати набуті знання для складання управлінської звітності, прийняття рішень та контролю за їх виконанням

- визначати функції витрат за допомогою різних методів;
- визначати об'єкти витрат та застосовувати різні системи калькулювання;

- розподіляти непрямі витрати;
- розраховувати собівартість продукції (робіт, послуг) основних, допоміжних та обслуговуючих виробництв;

- порівнювати фактичну собівартість з плановою та списувати калькуляційну різницю;

- визначати обсяг діяльності, необхідний для отримання бажаного прибутку;

- розраховувати ціну продукції або послуг із застосуванням різних методів ціноутворення;

- пояснювати концепцію обліку за центрами відповідальності;
- складати звітність центрів відповідальності, центрів доходу, центрів прибутку та оцінювати їх діяльність;

- застосовувати сучасні методи обліку витрат для безперервного вдосконалення діяльності;

• вміти організувати управлінський облік на підприємствах різних форм власності з врахуванням необхідності переходу бухгалтерського обліку на міжнародні стандарти, розробки національного плану рахунків та практичного впровадження автоматизації в технологію управлінського обліку.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність вчитися та бути готовим до засвоєння та застосування набутих знань

. ЗК 2. Здатність до аналізу та синтезу як інструментарію виявлення проблем та прийняття рішень для їх розв'язання на основі логічних аргументів та перевірених фактів.

ЗК 3. Здатність працювати самостійно та в команді з урахуванням вимог професійної дисципліни, планування та управління часом.

ЗК 5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 6. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК 7. Здатність до гнучкого мислення та компетентного застосування набутих знань в професійній діяльності.

ЗК 8. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.

ЗК 9. Навички використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 11. Здатність презентувати результати проведених досліджень

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 2. Здатність формувати обліково-аналітичну інформацію для ефективного управління діяльністю підприємства.

ФК 3. Здатність використовувати математичний інструментарій для дослідження економічних процесів, розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку, аудиту та оподаткування.

ФК 4. Здатність до відображення відомостей про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

ФК 5. Здатність застосування знань права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

ФК 7. Здатність здійснення облікових процедур із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

ФК 8. Здатність застосовувати та формувати інформаційну підтримку управління підприємством з використанням сучасного технічного та методичного інструментарію.

ФК 11. Здатність здійснювати контроль дотримання нормативних актів з методології бухгалтерського обліку та системи оподаткування, збереження і ефективного використання ресурсів.

3. 3.1. Програма та структура навчальної дисципліни

«Управлінський облік»

– повного терміну денної (заочної) форми навчання;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижн і	усього о	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ОСНОВИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ														
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку	1	7	1	2			4	7	1					6
Тема 2. Склад витрат виробництва Тема 3. Класифікація і поведінка витрат	2	8	1	2			6	8	1	1				6
Тема 4. Методи обліку і калькулювання Тема 5. Облік і калькулювання повними витратами	3	8	1	2			5	7	1					6
Тема 6. Система обліку і калькулювання за змінними витратами	4	8	1	2			5	7		1				6
Тема 7. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	5	8	1	2			5	7		1				6
Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	6	7	1	2			5	7	1					6
Тема 9. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	7	7	1	2			5	7		1				6
Тема 10. Бюджетування і контроль	8	7	1	2			5	7		1				6
Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності	9	8	1	2			5	7		1				6
Разом I модуль	-	68	9	18			45	64	4	6				54
Змістовий модуль II УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ТА КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ В ПІДПРИЄМСТВАХ АГРАРНОГО СЕКТОРУ														
Тема 12. Облік витрат допоміжних	10	8	1	2			5	9		1				8

виробництв												
Тема 13. Облік витрат на організацію виробництва і управління	11	8	1	2			5	9		1		8
Тема 14. Облік витрат та калькулювання собівартості продукції рослинництва	12	10	1	2			5	10	1			9
Тема 15. Облік витрат та калькулювання собівартості продукції тваринництва	13	10	1	2			5	10	1			9
Тема 16. Облік витрат та калькулювання собівартості продукції промислових виробництв	14	8	1	2			5	9		1		8
Тема 17. Облік витрат в обслуговуючих виробництвах	15	8	1	2			5	9		1		8
Разом 2 модуль	-	52	6	12			30	56	2	4		50
Усього годин	-	120	15	30			75	120	6	10		104

3.2. Програма та структура навчальної дисципліни «Управлінський облік»

– скороченого терміну денної (заочної) форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	тижн і	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ													
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку	1	7	2	2			3	7	1			6	
Тема 2. Склад витрат виробництва Тема 3. Класифікація і поведінка витрат	2	8	2	2			4	8	1	1		6	
Тема 4. Методи обліку і калькулювання Тема 5. Облік і калькулювання повними витратами	3	8	2	2			4	7	1			6	
Тема 6. Система обліку і калькулювання за змінними витратами	4	8	2	2			4	7		1		6	
Тема 7. Система	5	8	2	2			4	7		1		6	

обліку і калькулювання за нормативними витратами													
Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	6	7	2	2			3	7	1				6
Тема 9. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	7	7	2	2			3	7		1			6
Тема 10. Бюджетування і контроль	8	7	2	2			3	7		1			6
Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності	9	8	2	2			4	7		1			6
Разом 1 модуль	-	68	18	18			32	64	4	6			54
<i>Змістовий модуль II</i> УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ТА КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ В ПІДПРИЄМСТВАХ АГРАРНОГО СЕКТОРУ													
Тема 12. Облік витрат допоміжних виробництв	10	8	2	2			4	9		1			8
Тема 13. Облік витрат на організацію виробництва і управління	11	8	2	2			4	9		1			8
Тема 14. Облік витрат та калькулювання собівартості продукції рослинництва	12	10	2	2			6	10	1				9
Тема 15. Облік витрат та калькулювання собівартості продукції тваринництва	13	10	2	2			6	10	1				9
Тема 16. Облік витрат та калькулювання собівартості продукції промислових виробництв	14	8	2	2			6	9		1			8
Тема 17. Облік витрат в обслуговуючих виробництвах	15	8	2	2			6	9		1			8
Разом 2 модуль	-	52	12	12			28	56	2	4			50
Усього годин	-	120	30	30			60	120	6	10			104

4. Теми практичних занять

Теми практичних занять		
№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	2	2
1	Мета, зміст і організація управлінського обліку	2
2	Склад витрат виробництва. Класифікація і поведінка витрат	2
3	Методи обліку і калькулювання. Облік і калькулювання повними витратами	2
4	Система обліку і калькулювання за змінними витратами	2
5	Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	2
6	Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	2
7	Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	2
8	Бюджетування і контроль	2
9	Облік і контроль за центрами відповідальності	2
10	Облік витрат допоміжних виробництв	2
11	Облік витрат на організацію виробництва і управління	2
12	Облік витрат та калькулювання собівартості продукції рослинництва	2
13	Облік витрат та калькулювання собівартості продукції тваринництва	2
14	Облік витрат та калькулювання собівартості продукції промислових виробництв	2
15	Облік витрат в обслуговуючих виробництвах	2
	Разом	30

5. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

2. Сутність та зміст управлінського обліку, його формування і розвиток.
3. Предмет, об'єкти та методи управлінського обліку.
4. Принципи та функції управлінського обліку.
5. Управлінський, фінансовий та податковий облік, їх взаємозв'язок.
6. Основні принципи класифікації витрат.
7. Класифікація витрат за напрямками обліку.
8. Поведінка витрат залежно від їх класифікації.
9. Методи визначення функції витрат.
10. Мета і сутність калькулювання витрат.
11. Облік і розподіл непрямих витрат.
12. Облік і калькулювання на замовлення.
13. Облік і калькулювання за процесами.
14. Калькулювання за змінними витратами.
15. Маржинальний дохід.
16. Моделі калькулювання за змінними витратами.
17. Переваги і недоліки калькулювання за змінними витратами.
18. Загальна характеристика і основні принципи системи «стандарт-кост».
19. Особливості калькулювання за нормативним методом.
20. Переваги та недоліки нормативного методу калькулювання.
21. Мета і методи аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг - прибуток».
22. Аналіз чутливості прибутку.
23. Аналіз взаємозв'язку «витрати – обсяг - прибуток» за умов асортименту.
24. Припущення, покладені в основу аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг - прибуток».
25. Сутність релевантного підходу при прийнятті управлінських рішень.

26. Аналіз релевантної інформації при існуванні варіантів альтернативних рішень.
27. Прийняття управлінських рішень щодо оптимального використання ресурсів за умов обмежень.
28. Обґрунтування рішень щодо запасів та ціноутворення.
29. Сутність бюджетування та його організація.
30. Складання та взаємоузгодження бюджетів.
31. Контроль виконання бюджетів та аналіз відхилень.
32. Концепція центрів відповідальності.
33. Оцінка діяльності центрів витрат.
34. Оцінка діяльності центрів доходу.
35. Трансфертне ціноутворення.
35. Суть, значення та види допоміжних виробництв.
36. Облік витрат у ремонтних майстернях.
37. Облік витрат на експлуатацію вантажного автотранспорту.
38. Облік витрат на електро-водопостачання та інших допоміжних виробництв.
39. Облік витрат на утримання живої тягової сили.
40. Завдання обліку загальновиробничих та адміністративних витрат.
41. Облік загальновиробничих витрат.
42. Облік адміністративних витрат.
43. Облік витрат майбутніх періодів.
44. Завдання та об'єкти обліку в рослинництві.
45. Синтетичний та аналітичний облік витрат і виходу продукції.
46. Організація первинного обліку витрат та надходження продукції рослинництва.
Калькулювання собівартості продукції рослинництва.
47. Завдання та об'єкти обліку у тваринництві.
48. Синтетичний та аналітичний облік витрат та виходу продукції тваринництва.
49. Організація первинного обліку витрат у тваринництві.
50. Калькулювання собівартості продукції тваринництва.
51. Види промислових виробництв у сільському господарстві та їх значення.
52. Облік витрат та виходу продукції промислових виробництв.
53. Порядок калькулювання собівартості продукції промислових виробництв.
54. Призначення інших виробництв і господарств.
55. Первинний облік витрат інших виробництв і господарств.
56. Синтетичний і аналітичний облік витрат.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ (зразок)

1. Пояснити взаємозв'язок фінансового і управлінського обліку.

2. Визначити величину змінних витрат, які підприємство понесло на виготовлення продукції та поведінку даних витрат у лютому місяці.

Обсяг виробництва продукції у січні місяці – 200 од., лютому – 270 од., змінні витрати – 23,7 на од. продукції.

1. Користувачами інформації управлінського обліку є?

1	менеджери підприємства
2	лише зовнішні користувачі – податкові органи, фінансові організації
3	керівник підприємства
4	бухгалтерська служба підприємства

2. Інформацію управлінського обліку в співвідношенні з різними рівнями управління можна класифікувати на:

1	стратегічну
2	нормативну
3	оперативну
4	тактичну
5	планову
6	аналітичну

3. Операція «оприбуткована на склад підприємства готова продукція рослинництва за справедливою вартістю» відображається:

1	Дт 27 Кт 231
2	Дт 231 Кт 27
3	Дт 20 Кт 231
4	Дт 27 Кт 232

4. До складу прямих матеріальних витрат відносять:

1	витрати на збут
2	витрати на відрядження адміністративного персоналу
3	витрати паливно-мастильних матеріалів
4	витрати на насіння та посадковий матеріал

5. До складу загальновиробничих витрат відносять:

1	витрати на збут
2	заробітна плата бригадира тракторної бригади
3	витрати паливно-мастильних матеріалів
4	амортизаційні відрахування основних засобів загальновиробничого призначення

6. Поставте у відповідність до класифікаційної ознаки певний вид витрат.

1	прямі матеріальні	а	основна заробітна плата працівників основного виробництва, додаткова заробітна плата
2	витрати на оплату праці	б	паливо, запасні частини, насіння, посадковий матеріал, засоби захисту тварин
3	загальновиробничі витрати	в	плата за оренду землі, плата за оренду паїв
4	інші прямі витрати	г	витрати на управління та обслуговування виробництва

7. Аналітичний облік в ремонтній майстерні ведеться в:

1	Нарядах
2	Журнали-ордері №10
3	Головній книзі
4	Журнали обліку витрат у ремонтній майстерні

8. Визначити кількість зернових відходів пшениці озимої у перерахунку на повноцінне зерно. Кількість зерновідходів – 465,2 ц. Частка повноцінного зерна становить – 20%.

(у бланку відповідей вказати цифрою суму в ц.)

9. На якому із перелічених рахунків бухгалтерського обліку здійснюється облік витрат виробництва та вихід готової продукції?

1	23
2	24
3	20
4	90

10. Оприбутковано запасні частини, виготовлені ремонтною майстернею

1	Д-т 27 К-т 2341;
2	Д-т 2341 К-т 207;
3	Д-т 207 К-т 2341;
4	Д-т 2341 К-т 66;

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Згідно з планом навчальної дисципліни передбачено проведення лекцій, практичних занять, самостійної роботи та виконання індивідуального завдання (реферату) студентів.

Проведення лекційних занять передбачено з використанням традиційних форм (вступної, тематичної, оглядової).

Практичні заняття передбачають інтерактивний підхід до проведення занять.

При викладанні дисципліни застосовуються такі методи навчання, як:

1. Репродуктивний.
2. Проблемного викладання.
3. Евристичний (частково-пошуковий).
4. Дослідницький.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів здійснюється через застосування таких форм навчання, як:

- проблемні лекції, лекції теоретичного моделювання;
- семінари-дискусії, семінари-практикуми, семінари - розгорнуті бесіди;
- рольові ігри (елементи), тренінги;
- презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань;
- застосування наочних засобів (тематичні карти господарства України);
- моделюючі вправи, розв'язування творчих завдань;
- роботу в Інтернеті, бібліотеці;
- складання схем, таблиць, графіків тощо;
- консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується передовий досвід. Під час лекцій використовується друкований опорний конспект у якому виділені головні висновки з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних результатів роботи з виконання індивідуальних завдань.

Рольові ігри (елементи) – форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

7. Форми контролю

Критерії оцінювання знань усного та письмового опитування

Критеріями оцінки усного та письмового опитування є:

- повнота і правильність відповіді;
- ступінь усвідомлення, розуміння вивченого;
- повне оформлення відповіді.
- Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань студента.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та в процесі здійснення

самостійної роботи за такими напрямками: експрес-опитування, тести, розрахункові завдання, задачі.

– Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів. Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю та модульної контрольної роботи.

8. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Методичне забезпечення:

Методичні вказівки та завдання для практичних занять та самостійної роботи денної форми навчання з курсу «Управлінський облік» / Л.В. Гуцаленко, Л.В. Мельянова – К. : ЦП «КОМПРИНТ», 2020. - 100 с.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Атамас П.Й. Управлінський облік: Навчальний посібник / П. Й. Атамас ; М-во освіти і науки України, Дніпропетровський ун-т економіки та права. - 2-ге вид. - Київ : Центр учбової літератури, 2009. - 440 с.

2. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. – К.: Лібра, 2007. – 728 с.

3. Гончаренко О.О. Управлінський облік: навч. посібник / О.О. Гончаренко, Т.В. Давидюк, А.О. Саюн, Н.В. Рогова – К. : УБС НБУ, 2014. – 415 с.

4. Карпенко О.В. Управлінський облік : методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник рекомендовано МОН України. – К.: ЦУЛ, 2007. – 244 с.

5. Корецький М. Х. Управлінський облік: Навч. Посібник рекомендовано МОН України. – К.: ЦУЛ, 2007. – 296 с.

6. Огійчук М.Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: підручник / М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, М.І.Беленкова [та ін.]; за ред. проф. М.Ф.Огійчука. - 6-те вид., перероб. і допов. - К.: Алерта, 2011.-1042с.

7. Оксанич О. Е. Калькуляція собівартості продукції , робіт та послуг. [текст] навчальний посібник / О. Е. Оксанич, І. А. Волкова, О. О. Миронова – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 326 с.
8. Фаріон І. Д., Писаренко Т. М. Управлінський облік [текст] : підруч. / [І. Д. Фаріон, Т. М. Писаренко]. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 792 с.
9. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник / [М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, М.І. Беленкова та ін.] ; за ред. М.Ф. Огійчука. 6-е вид., перероб. і доп. К. : Алерта, 2011. – 1044 с.
10. Білоусова І. Проблеми впровадження управлінського обліку на підприємствах. // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – №5. – С. 30.
11. Гнилицька Л. Прийняття управлінських рішень на основі обліку інформації системи «директ-костинг» // . Гнилицька/ Бухгалтерський облік і аудит, 2007. – № 3. – С. 24.
12. Григораш І.О. Контролінг як сучасна система управління підприємством // Актуальні проблеми економіки 2010. – № 1. – С. 96-107.
13. Гуцаленко Л. Стратегічний облік і контроль у формуванні фінансових результатів // Бухгалтерський облік і аудит 2010. – № 12. – С. 24-32.
14. Довжик О. О. Роль управлінського обліку та проблеми його впровадження на підприємствах // Вісник Полтавської державної аграрної академії – 2012. - № 2. – С. 174-179.
15. Куцик П.О. Розвиток управлінського обліку: міжнародний контекст і перспективи // Міжнародний збірник наукових праць. – 2011. - Випуск 3(21). – С. 211-216.
16. Одноволик В. Контролінг – кібернетична система управління економічними об'єктами на основі інформаційних технологій / В. І. Одноволик // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 12. – С.24-28.
17. Сердюк В.Н. Управленческий учёт: Учебное пособие. – 2-е изд., изм. и доп. – Донецк: Норд-Пресс, 2009. – 407 с.
18. Сурженко Л. Організація управлінського обліку та бюджетування на основі бізнес-процесів (на прикладі швейної промисловості) // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 7. – С. 27-31.
19. Управлінський облік: навч. посіб. [для вищ. навч. закл.]/Г.О. Партин, А. Г. Загородній . -2-ге вид., випр. і допов. К.:Знання, 2007, 303 с.
20. Управлінський облік: підруч. для вузів / Л.В. Нападовська.- 2-ге вид.,доопрац. та допов. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010.- 648 с.
21. Управлінський облік: навч. посіб. в 2-х частинах / Л.В. Гуцаленко, О.М. Колеснікова, І.М. Лепетан, У.О. Марчук, Л.В. Мельянова; за заг. ред.. Л.В. Гуцаленко. К.: Центр учбової літератури, 2020. 370 с.
22. Management accounting: tutorial in 2 parts / L.V. Hutsalenko, O.M.Kolesnikova, I.M. Lepetan, U.O. Marchuk, L.V. Melyankova; by the total. ed. L.V. Hutsalenko. К. : .: NULES of Ukraine, 2020. p.338

Нормативно-законодавча база

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI із змінами і доповненнями.
2. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” № 996-XIV від 16 липня 1999 року. (із змінами і доповненнями);
3. П(С)БО 16 “Витрати” (наказ Міністерства фінансів України від 31.12.99р. №318).
4. План рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99р. №291.
5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99р. №291.
6. Положення про документальне зобов'язання записів у бухгалтерському обліку (наказ Міністерства фінансів України від 24 травня 1995р. №88).
7. Методичні рекомендації з планування обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджено наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001р. №132.

8. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затверджені Наказом Державного комітету промислової політики України від 2 лютого 2001 р. № 47.

9. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів від 29.12.2006 р. № 1315.

10. Методичні рекомендації з організації та ведення бухгалтерського обліку в селянських (фермерських) господарствах, затверджено наказом Міністерства аграрної політики України від 2 липня 2001 р. № 190.

11. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств, затверджені Наказом Міністерства аграрної політики України від " 4 " червня 2009 р. № 390

12. Методичні рекомендації з планування обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджено наказом Міністерства аграрної політики України від 18.05.2001 р. № 132.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

(перелік інформаційних ресурсів)

<https://nubip.edu.ua/node/17325> - Електронна бібліотека НУБіП України

<http://dtkk.com.ua/?lang=ru> сайт журналу Дебет-кредит

<https://buhgalter911.com/> сайт журналу Бухгалтер 911

<http://sfs.gov.ua/> сайт Державної фіскальної служби України

<http://ovu.com.ua/> офіційний вісник України

<http://www.minfin.gov.ua/> Міністерство фінансів України

www.business.ua - журнал "Бизнес"

www.kommersant.ua - газета "Коммерсант-Украина"

www.companion.ua - журнал "Компаньон"

www.kontrakty.com.ua - газета "Контракты"

www.korrespondent.net - Українська мережа новин "Korrespondent.net"